

پنجشنبه 5 شهریور 1394 - 12 ذی القعدة 1436 - 27 اگوست 2015

روز بزرگداشت و تولد «محمد بن زکریای رازی» دانشمند نامدار جهان اسلام ...

* 5 شهریور در گذرتاریخ

* روز بزرگداشت و تولد «محمد بن زکریای رازی» دانشمند نامدار جهان اسلام (244 ش) اشاره:

محمد بن زکریای رازی در سال 251 هجری قمری در شهر ری متولد شد. در اوان جوانی به فراگیری علم کیمیا و شیمی پرداخت و

در اثر بخار و دود ناشی از زرگری، چشم‌هایش ورم کرد و برای معالجه، نزد طبیبی رفت. آن طبیب پانصد اشرفی طلا به عنوان حق معالجه از او گرفت و به رازی گفت: کیمیا همین است نه عملیات تو. محمد بن زکریا، از آن پس ترک کیمیاگری کرد و در سن چهل سالگی به تحصیل طب پرداخت تا آن که مرجع تمامی اطبای زمان خود شد. شهرت او در میان همگان به حدی رسید که عرب‌ها او را طبیب المسلمین و به مناسبت این که کتاب‌های او به زبان عربی است، جالینوس العرب، خوانده‌اند. رازی بعدها به سرپرستی بیمارستان‌های معروف عصر خود از قبیل بیمارستان بغداد و ری برگزیده شد. همچنین کشف الکل از جمله نتایج تحقیقات او در کیمیا بوده است.

برای محمد بن زکریای رازی، 56 کتاب در طب، 33 کتاب در علوم طبیعی، 17 کتاب در فلسفه، 14 کتاب در الهیات، 22 کتاب در کیمیا و ده‌ها اثر دیگر در علوم مختلف ذکر کرده‌اند که تا 184 عنوان بر شمرده شده است. سرانجام این دانشمند بزرگ مسلمان در 60 سالگی جان به جان آفرین تسلیم کرد و در ری مدفون گشت.

سالروز تولد این پزشک شهیر مسلمان و ایرانی، برابر با 5 شهریور، در جمهوری اسلامی ایران به عنوان روز بزرگداشت این شخصیت برجسته علمی و روز داروسازی نامگذاری شده است. * استعفای دولت

«جمشید آموزگار» و تشکیل دولت عوام فریب «جعفر شریف امامی» (1357 ش) اشاره:

پس از ناکامی دولت جمشید آموزگار در کنترل ناآرامی‌های مردمی علیه رژیم پهلوی، محمدرضا شاه، جعفر شریف امامی، عامل سرسپرده خود را برای تشکیل دولت، مأمور کرد. وی قصد داشت تا با عوام فریبی، اعتراضات گسترده‌ای را که در سراسر کشور رو به فزونی می‌رفت، کنترل کند. بنابراین درصد درآمد تا با دادن وعده‌های پوچ، مردم را آرام سازد. او در ابتدا دستور لغو تاریخ معجول شاهنشاهی و جایگزینی تاریخ هجری را صادر کرد و سپس فرمان تعطیلی قمارخانه‌ها را داد. شریف امامی کابینه خود را دولت آشتی ملی عنوان نمود و قصد داشت با ریاکاری خود را به علما نزدیک سازد. اما این کارها تأثیری بر انقلاب جوشان مردمی نداشت و برپائی اجتماع عظیم روز عید فطر سال 1357 و روزهای بعد، و نیز کشتار مردم تهران در جمعه خونین هفدهم شهریور، چهره واقعی او را آشکار ساخت. او که به دروغ، خود را دوستدار ملت می‌خواند تنها دوازده روز پس از کسب قدرت، کشتار کم سابقه‌ای را در تهران به راه انداخت. وی سرانجام پس از قتل عام دانش‌آموزان و دانشجویان در سیزدهم آبان 57، با بر جای گذاشتن پرونده‌های سیاه و ننگین و آغشته به خون ملت غیور و مسلمان ایران، مجبور به کناره‌گیری گردید.

* شهر قم در تظاهرات خود قریب ده شهید و مجروح داد (1357 ش)

* شریف امامی از شاه اختیارات کامل گرفت و قرار شد شاه در امور کشور مداخله نکند. (1357 ش)

* تعویض تاریخ موهوم شاهنشاهی به سال هجری شمسی (1357 ش)

اشاره:

محمد رضا پهلوی که می‌دانست

اتکای اصلی مخالفان رژیم، اسلام است، درصدد برآمده بود تا ریشه‌های این مکتب را خشک کند.

به همین جهت در شهریور سال 1354 ش در مراسم افتتاح مجلس دوره بیست و چهارم، در سخنانی عنوان کرد که قصد دارد

فرهنگ ایرانی را از عوامل بیگانه‌ای که

در این فرهنگ راه یافته‌اند، نجات دهد.

در این راستا، مجلس سنا و مجلس

شورای ملی در یک اجلاس مشترک به ریاست

جعفر شریف امامی تصویب کردند که

مبدأ تاریخ، از هجری شمسی به شاهنشاهی تغییر یابد و آغاز سلطنت در ایران و جلوس کوروش هخامنشی به عنوان مبدأ

تاریخ ایران عنوان گردید. این قانون ننگ‌آور با مخالفت و تحریم بسیاری از مردم و علما مواجه گردید و سرانجام با روی کار

آمدن دولت عوام فریب شریف امامی و به منظور فریب افکار عمومی در شهریور 1357، ملغی شد.

هرچند، کار رژیم از این نمایش‌های ساختگی گذشته بود و چیزی نمی‌توانست، انقلاب توفنده مردم مسلمان را از حرکت باز

دارد.

* اعلام ملی شدن

کلیه معادن کشور (1359 ش)

اشاره:

تا پیش از پیروزی انقلاب اسلامی، برخی از معادن کشور توسط بخش خصوصی اداره می‌شد یا امتیاز آن در انحصار بیگانگان

قرار داشت. با پیروزی انقلاب و تدوین قانون اساسی، کلیه معادن کشور ملی اعلام شده و مطرح گردید که تحت هیچ عنوان

به مالکیت بخش خصوصی تعلق نمی‌گیرند. به موجب این قانون، حق اجازه بهره‌برداری از معادن تنها در صلاحیت دولت قرار

دارد و از سوی دولت به برخی بخش‌های دولتی نظیر استانداری‌ها واگذار می‌گردد، هر چند بخش خصوصی می‌تواند به عنوان

مقاطعه‌کار در عملیات اکتشاف معادن شرکت نماید و

با دولت قرارداد منعقد کند.

* درگذشت استاد علی اکبر کاوه؛ خوشنویس برجسته معاصر (1369 ش)

* 12 ذی القعدة در گذر تاریخ

* وفات قطب‌الدین رازی، فیلسوف و عالم بزرگ مسلمان (776 ق)

اشاره:

ابوجعفر محمد بن محمد رازی معروف به قطب‌الدین رازی یکی از دانشمندان قرن هشتم هجری است. او عالمی محقق و

حکیمی دانشمند بود. قطب‌الدین در

فقه اسلامی و ادبیات عرب مهارت داشت. او در حکمت و کلام و منطق اسلامی تبحر و مهارت بیش‌تری پیدا نمود. قطب‌الدین

اصلاً از مردم ورامین و شهر ری بود و نسبش به این بابویه قمی منتهی می‌شود.

وی پس از تحصیلات در ایران ضمن مسافرت‌های متعدد، سرانجام گمشده خویش را در حله یافت. سپس به محضر علامه حلی

شتافت و چند سالی از کرسی درس او استفاده نمود. قطب‌الدین مدتی در مدرسه نظامیه بغداد در طبقه پائین مدرسه دانشجو

بود و گاه به او قطب تحتانی - در مقابل قطب‌الدین شیرازی فوقانی؛ متوفای ۷۱۰ ق - نیز می‌گفتند.

شیخ محمد مکی معروف به شهید اول،

شریف جرجانی و سعدالدین تفتازانی از محضر قطب مدت‌ها بهره‌مند بودند. شیخ شهید در اربعین می‌نویسد: «اتفاق افتاد

ملاقات من در دمشق با

شیخ قطب‌الدین شعبان ۷۷۶ ق او در تمام

علوم معقول و منقول متبحر بود ضمن استفاده از محضر او پس از مذاکرات و مباحثاتی دانستم که او دریائی است که کناره

ندارد.» شیخ شهید اضافه می‌کند که از او اجازه (اجتهاد و روایت) خواستم برایم نوشت.

صاحب روضات، محدث نوری و محدث قمی در ترجمه قطب‌الدین رازی مطالبی دارند که ذکر آن‌ها به طول می‌انجامد و شسته

مطالب در ترجمه قطب و شخصیت علمی او آن چیزی است که شاگردش شهید اول بیان می‌کند؛ جمله زیبایی نیز قاضی شهید

در مجالس دارد که ما را با تصنیفات او نیز آشنا می‌سازد، می‌فرماید: «خورشید فضیلتش از مطلع شرح مطالع طالع و محکمت

حکمتش از افق کتاب محکمت ساطع است.» در نوشته‌های علامه به قطب‌الدین، او را با عناوینی مانند شیخ فقیه عالم فاضل

محقق، مدقق زبده علما و افاضل قطب المله و الدین توصیفش نموده است.

قطب‌الدین غیر از تربیت و تدریس فضلا، آثاری در علوم عقلی و نقلی به‌نام

شرح اشارات، شرح شمسیه یا لوامع الاسرار در شرح انوار علامه محکمت (محاکمات) در شرح قواعد علامه، مفتاح، بحرالاصداف، و تحفةالاشراف را در فقه و حکمت به رشته تحریر برد (کتب مذکور هر یک در چند جلد است).
ولادت این حکیم الهی و دانشمند گرانمایه را به سال ۶۴۷ ق نوشته‌اند.
ابوجعفر محمد بن محمد رازی معروف به قطب‌الدین رازی بعد از عمری تعلیم و تعلم و خدمت به فرهنگ غنی اسلام، سرانجام در دوازدهم ذیقعه سال ۷۷۶ هجری قمری در دمشق از دنیا رفت و به دیدار حق شتافت. بسیاری از بزرگان شام در نماز وی شرکت کرده و او را در «صالحیه» دفن کردند.

* تولد فیلسوف کبیر و
فقیه بزرگ آیت‌الله «محمدتقی آملی» (1304 ق)
اشاره:

شیخ محمدتقی فرزند ملامحمد آملی در تهران دیده به جهان گشود و در محضر عالمانی چون شیخ عبدالنبی نوری و میرزا حسن کرمانشاهی تلمذ نمود. مدتی در نجف اشرف از محضر درس میرزای نائینی، آقا ضیاء عراقی و آقا سیدابوالحسن اصفهانی بهره گرفت. سپس به تهران بازگشت و به مدت بیش از چهل سال به تصنیف و تدریس اشتغال ورزید.
او فقیه و فیلسوفی گوشه‌نشین بود و از پذیرفتن مسئولیت ریاست خودداری می‌نمود. آیت‌الله محمدتقی آملی، تا پایان عمر از نوشتن رساله‌ی عملیه خودداری کرد. حاشیه بر شرح اشارات، دُرِّالفوائد، رساله فی قاعده لاضرر و... از جمله تألیفات این فقیه و عارف بزرگوار می‌باشند. سرانجام این حکیم الهی در آخرین روز ماه شوال سال 1391 ق در 87 سالگی دار فانی را وداع گفت و در تهران به خاک سپرده شد.

* درگذشت شاعر گرانقدر ایرانی «ادیب نیشابوری» (1344 ق)
اشاره:

شیخ عبدالجواد ادیب نیشابوری، شاعر ایرانی در سال 1281 ق در نیشابور به دنیا آمد.
در سنین کودکی به علت ابتلا به بیماری آبله، یک چشم او نابینا شد ولی با پشتکار و علاقه فراوان، به تحصیل و فراگیری علم و دانش پرداخت. ادیب، پس از مهارت یافتن در ادبیات عرب و دیگر علوم متداول زمان، به مدت بیش از چهل سال در مدارس مشهد به تدریس پرداخت. ادیب نیشابوری به تدریج شاعری چیره دست و دارای سبکی مخصوص شد. انتخاب الفاظ مناسب و انسجام ترکیبات و معانی دقیق از مزایای شعر اوست.
دیوان اشعار ادیب، حاوی اشعار نغز و شیوایی به فارسی و عربی است که در حدود 6 هزار بیت از آن جمع آوری شده است. وی علاوه بر فنون ادبی، از علوم ریاضی، نجوم و فقه و اصول نیز بهره داشت.
ادیب نیشابوری سرانجام در 63 سالگی در مشهد درگذشت و در حرم مطهر امام رضا(ع) به خاک سپرده شد.

* 27 آگوست در گذر تاریخ

* انتخاب شهر «قسطنطنیه» به عنوان پایتخت قلمرو شرقی امپراتوری روم (326م)

* حفر اولین چاه نفت دنیا در آمریکا و آغاز عصر نفت (1859م)

* درگذشت «رینولد نیکلسون» مستشرق انگلیسی و مترجم
مثنوی مولوی (1945م)

* پرتاب اولین سفینه فضائی برای تحقیق درباره سیاره زهره (1962م)

* مرگ «لوکور بوزیه»
بزرگ ترین معمار قرن بیستم (1965م)

* شهادت عالم مجاهد «سیدقطب» نویسنده و مبارز مسلمان مصری (1966م)
اشاره:

سید قطب عالم مبارز مسلمان مصری در سال 1906م در این کشور به دنیا آمد و در کودکی حافظ کل قرآن شد.

وی پس از طی تحصیلات ابتدائی خود عازم قاهره گردید و دوره دبیرستان و دانشگاه خود را در این شهر به پایان رساند. سید قطب در ابتدا با گرایش به چپ، فعالیت‌های اجتماعی و فرهنگی خود را آغاز کرد اما آشنائی با حسن البتاء، بنیان‌گذار سازمان اخوان المسلمین، مسیر زندگی وی را دگرگون ساخت و باعث شد که به آغوش اسلام باز گردد. سید قطب پس از مدتی علاوه بر طی تحصیلات جدید و فراگیری علوم اسلامی به جرگه اعضای جنبش اخوان المسلمین پیوست. سید قطب چندی بعد به عنوان نظریه پرداز اخوان المسلمین مطرح شد و با زبان و قلم به نشر افکار و اندیشه‌های اسلامی همت گماشت. سید قطب پس از سفر به آمریکا و آشنائی با اوضاع و احوال و ماهیت سیستم حکومتی و اجتماعی آن کشور کتابی به نام آمریکائی که من دیدم، نوشت و در آن، با ارائه چهره غیرانسانی امپریالیسم آمریکا، پرده از ماهیت ناهنجار و ضدانسانی نظام حکومت ایالات متحده برداشت. وی که مدت‌ها سردبیر نشریات و مدیر تبلیغات جمعیت اخوان المسلمین بود، در سال 1954 به جرم فعالیت‌های سیاسی توسط رژیم جمال عبدالناصر دستگیر و به حبس ابد محکوم گشت و در زندان از نوشتن و مطالعه محروم شد. با این حال، سید قطب پس از هشت سال محکومیت به دلیل ابتلاء به بیماری ریوی آزاد و بار دیگر به اتهام شرکت در یک توطئه براندازی، مجدداً دستگیر گردید. سید قطب این بار به مرگ محکوم شد و این متفکر و اندیشمند مسلمان سرانجام در 27 اوت 1966م همراه دو تن از یاران خویش به دار آویخته شد. از جمله معروف‌ترین آثار ارزشمند سید قطب که به فارسی نیز ترجمه شده است می‌توان از: ما چه می‌گوییم، عدالت اجتماعی در اسلام، اسلام و صلح جهانی و نیز تفسیر قرآن و... نام برد.

* روز ملی و استقلال «مولداوی» از اتحاد جماهیر شوروی سابق (1991م)